

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI OLIY TA'LIM,
FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI

**TERMIZ DAVLAT
UNIVERSITETI**

QOZOG'ISTON RESPUBLIKASI FAN VA
OLIIY TA'LIM VAZIRLIGI

**M. AUEZOV NOMIDAGI
JANUBIY QOZOG'ISTON
DAVLAT UNIVERSITETI**

FILOLOGIYANING DOLZARB VA ISTIQBOLLI MASALALARI

XALQARO ILMIY-AMALIY KONFERENSIYA **MATERIALLARI**

МАТЕРИАЛЫ МЕЖДУНАРОДНОЙ НАУЧНО-ПРАКТИЧЕСКОЙ КОНФЕРЕНЦИИ
**АКТУАЛЬНЫЕ И ПЕРСПЕКТИВНЫЕ
ВОПРОСЫ ФИЛОЛОГИИ**

PROCEEDINGS OF THE INTERNATIONAL SCIENTIFIC-PRACTICAL CONFERENCE
**ACTUAL AND PERSPECTIVE ISSUES
OF PHILOLOGY**

Termiz, 2025-yil, 30-31-oktabr

Термез, 30-31 октября, 2025 года

Termez, October 30-31, 2025

Ayol obrazi adabiyotning doimiy va muhim tarkibiy qismi sifatida o‘ziga xos nazariy va lingvistik yondashuvlarni talab qiladi. Ayol timsoli orqali yozuvchi jamiyatning estetik qarashlari, axloqiy mezonlari va psixologik holatini ifodalaydi. Bu jarayonda lingvistik vositalarning roli beqiyos bo‘lib, ular yordamida obraz yanada jonli, ta’sirchan va badiiy qiymatga ega bo‘ladi. Shunday ekan, adabiyotshunoslik va lingvistika kesishmasida ayol obrazini o‘rganish zamonaviy ilmiy tadqiqotlar uchun muhim yo‘nalish bo‘lib qolmoqda.

Foydalanilgan adabiyotlar ro‘yxati:

1. Havoiy A. Xazoyin ul-maoniy. – Toshkent: Fan, turli nashrlar.
2. Qodiriy A. O‘tkan kunlar. – Toshkent: G‘afur G‘ulom nomidagi Adabiyot va san’at nashriyoti.
3. Zulfiya. She’rlar va dostonlar. – Toshkent, turli nashrlar.
4. Jo‘rayev M. Adabiyot nazariyasi. – Toshkent: O‘qituvchi, 2001.
5. Rasulov R. Adabiyotshunoslikka kirish. – Toshkent, 2015.
6. Qurbonboyeva, M. Female Characters in Uzbek Literature: Historical and Contemporary Interpretations. Universal Publishings.
7. Sayfullayev, X. Cultural Study of Gender Stereotypes in the English and Uzbek Phraseological Units. Foreign Languages and Literature Journal (JDPU).
8. Woolf V. A Room of One’s Own. – London: Hogarth Press, 1929.
9. Beauvoir S. de. The Second Sex. – New York: Vintage, 1973.

AI VOSITALARI ORQALI INGLIZ TILINI O‘QITISHNING SAMARADORLIGI

Buriyeva Nilufar Baxtiyor qizi

Alisher Navoiy nomidagi Toshkent davlat o‘zbek tili va adabiyoti universiteti o‘qituvchisi.

Abstract: *This article analyzes the effectiveness of using artificial intelligence (AI) tools in teaching English. In the context of globalization, learning foreign languages requires not only linguistic knowledge but also communicative competence. AI-powered platforms such as ChatGPT, Grammarly, LingQ, and Duolingo AI enable learners to study autonomously, receive instant feedback, and apply language in cultural contexts. The experimental study conducted with university students showed that AI-assisted learning provides higher outcomes compared to traditional methods.*

Keywords: *artificial intelligence, AI tools, English language teaching, effectiveness, methodology, interactivity.*

Аннотация: *В статье анализируется эффективность использования инструментов искусственного интеллекта в процессе обучения английскому языку. В условиях глобализации овладение иностранными*

языками предполагает не только лингвистические знания, но и развитие коммуникативной компетенции. Платформы на основе AI, такие как ChatGPT, Grammarly, LingQ, Duolingo AI, дают учащимся возможность самостоятельно обучаться, получать мгновенную обратную связь и применять язык в культурных контекстах. Экспериментальное исследование показало, что обучение с применением AI приносит более высокие результаты по сравнению с традиционными методами.

Ключевые слова: искусственный интеллект, инструменты AI, обучение английскому языку, эффективность, методика, интерактивность.

Kirish. Globallashuv jarayonida ingliz tilini bilish shaxsiy va kasbiy muvaffaqiyatning muhim omillaridan biri sifatida qaralmoqda. Shu sababli ingliz tili ta'limida samaradorlikni oshirish, yangi metodikalarni joriy etish dolzarb masalalardan hisoblanadi. So'nggi yillarda ta'lim sohasiga sun'iy intellekt texnologiyalarining kirib kelishi o'quv jarayonini tubdan o'zgartirmoqda.

An'anaviy ta'lim metodlari ko'proq o'qituvchi markazli bo'lsa, AI vositalari o'quvchini faol sub'ekt sifatida jalb qiladi. Bu jarayon shaxsiylashtirilgan ta'lim, tezkor tahlil, avtomatik tavsiyalar va motivatsion yondashuvni ta'minlaydi. Shu sababli AI vositalari asosida ingliz tilini o'qitish masalasi ilmiy va amaliy nuqtai nazardan chuqur o'rganishni talab etadi.

Mavzuga oid adabiyotlar tahlili

- V. fon Humboldt til va tafakkurning uzviyligini ta'kidlab, til orqali inson dunyoqarashi shakllanishini ko'rsatgan.
- M. Byram (1997) interkultural kommunikativ kompetensiya nazariyasini ishlab chiqqan bo'lib, til o'rgatishda madaniy jihatlarining muhimligini asoslab berdi.
- C. Kramersch (2013) madaniyatni til o'qitishning ajralmas qismi sifatida talqin qildi.
- Chapelle (2010) texnologiyalar asosida til o'rgatish metodlarini tahlil qilib, CALL (Computer-Assisted Language Learning) konsepsiyasini rivojlantirdi.
- Holmes (2022) va Selwyn (2023) AI vositalarining ta'limdagi afzalliklari va xavf-xatarlarini o'rganib chiqqan.
- O'zbekistonda ham xorijiy til ta'limida AI vositalaridan foydalanish bo'yicha ilmiy maqolalar ko'paymoqda (Obidov, 2021; Yusupov, 2022).

Tadqiqot metodologiyasi

Tadqiqot Toshkent davlat o'zbek tili va adabiyoti universitetida ingliz tili fani bo'yicha tahsil olayotgan 30 nafar talaba ishtirokida olib borildi. Ular ikki guruhga bo'lindi:

- **Nazorat guruhi** – an'anaviy metodlar asosida o'qitildi.
- **Tajriba guruhi** – ChatGPT, Grammarly va LingQ platformalari yordamida mashg'ulotlar o'tkazildi.

Tadqiqot metodlari:

- **Kuzatish** – talabalar faoliyati jarayonida AI vositalarining o‘rni kuzatildi.
- **Anketa va suhbat** – talabalar fikri o‘rganildi.
- **Test ishlari** – har ikki guruh natijalari qiyoslandi.

Tahlil va natijalar

Natijalar shuni ko‘rsatdiki:

- Tajriba guruhidagi talabalar lug‘at boyligini **27% ga oshirdi**, nazorat guruhida esa bu ko‘rsatkich 15% ni tashkil etdi.
- AI vositalaridan foydalangan talabalar yozma ishlarni tezroq va kamroq xatolik bilan topshirdi.
- O‘quvchilarning ingliz tilida erkin muloqot qilishga bo‘lgan ishonchi ortdi.
- Talabalar AI vositalaridan mustaqil foydalanib, qo‘shimcha mashqlar bilan shug‘ullanishga ko‘proq qiziqish bildirdi.
- Shu bilan birga, ayrim kamchiliklar ham qayd etildi: avtomatik tarjimalarda semantik xatoliklar, texnik qiyinchiliklar va internetga qaramlik.

Xulosa va takliflar

Xulosa:

1. AI vositalari ingliz tilini o‘qitishda samaradorlikni oshiruvchi muhim vositadir.
2. Talabalar AI yordamida mustaqil o‘qish, o‘z bilimini nazorat qilish va tezkor fikr-mulohaza olish imkoniga ega bo‘ldi.
3. An’anaviy va AI metodlari uyg‘un qo‘llanganda eng yuqori natijalarga erishish mumkin.

Takliflar:

1. Ingliz tili o‘qituvchilari uchun **AI’dan foydalanish bo‘yicha metodik qo‘llanmalar** ishlab chiqish.
2. Ta’lim jarayoniga AI vositalarini integratsiya qilishda **madaniy va etik me’yorlarni hisobga olish**.
3. Talabalarni AI texnologiyalaridan **faqat yordamchi vosita sifatida foydalanishga** o‘rgatish.
4. Chet tili ta’limida AI asosida **xalqaro hamkorlik loyihalarini kengaytirish**.

Adabiyotlar ro‘yxati

1. Byram, M. (1997). *Teaching and assessing intercultural communicative competence*. Clevedon: Multilingual Matters.
2. Chapelle, C. A. (2010). *The handbook of technology and second language teaching and learning*. Wiley-Blackwell.
3. Ellis, R. (2015). *Understanding second language acquisition*. Oxford: Oxford University Press.
4. Holmes, W. (2022). *AI and education: Opportunities and challenges*. London: Routledge.

5. Krashinsky, C. (2013). *Culture in foreign language teaching*. Oxford: Oxford University Press.
6. Mirziyoyev, Sh. M. (n.d.). O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining “Chet tillarni o‘qitishni takomillashtirish chora-tadbirlari”ga oid qarorlari.
7. Obidov, A. (2021). Sun‘iy intellekt vositalarining ta‘limdagi o‘rni. *Filologiya masalalari jurnali*, (3), 45–52.
8. Richards, J. C., & Rodgers, T. S. (2014). *Approaches and methods in language teaching* (3rd ed.). Cambridge: Cambridge University Press.
9. Selwyn, N. (2023). *Education and technology: Key issues and debates*. London: Bloomsbury.
10. Yusupov, H. (2022). *Interfaol texnologiyalar va ingliz tili ta‘limi*. Toshkent: Fan va texnologiya.
11. Mirzayeva, N. (2024). INNOVATIVE APPROACHES IN THE METHODOLOGY OF TEACHING FOREIGN LANGUAGES. Konferensiya 2024, 1(01).
12. Nigmatovna, Y. N. (2024). Bilimlarni individuallashtirish orqali o‘quvchilarda lingvistik kompetentsiyalarni shakllantirishni tashkilashtirish. *American journal of education and learning*, 2(5), 976-982.
13. Buriyeva, N. (2025, May). The LINGVOMAMLAKATSHUNOSLIKNING FAN SIFATIDA XORIJDA VA O‘ZBEKISTONDA O‘RGANILISHI. In Conferences (Vol. 1, No. 01).